

משרד החינוך
מינהל עובדי הוראה

התמחות וכניסה להוראה

קליטת המתמחה והמורה
החדש במערכת החינוך
בשלב הכניסה למקצוע
ההוראה

רציונל

לשלב הכניסה להוראה השפעה מכרעת על המשך החיים המקצועיים של עובדי ההוראה

הזהות המקצועית מתגבשת בשנים הראשונות להוראה ומשפיעה על תפיסת האני המקצועי של עובד ההוראה

מחקרים מוכיחים כי השקעה מתאימה בעובדי הוראה בשנים הראשונות תביא לצמצום נשירה ולהשבחת המורה "כמורה"

רצף הכשרה, כניסה
ופיתוח מקצועי
לעובדי הוראה

פיתוח
המקצועי

התמחות
וכניסה
להוראה

הכשרת
עובדי
הוראה

הבניית נורמות מחייבות של תרבות קליטה לשילוב מתמחים ועובדי הוראה חדשים

תהליכי הערכה

תהליכי תמיכה

התוצאות

איתור מי שאינם ראויים,
ומניעת כניסתם למערכת
החינוך

מניעת
נשירה

מורים איכותיים
מבחינת מקצועית
ואישית

שלב הכניסה למקצוע ההוראה כולל שלושה שלבים:

א. שנת ההתמחות בהוראה (שנת הסטאז')

ב. השנה הראשונה לאחר ההתמחות

ג. השנה השנייה לאחר ההתמחות

המתמחה והמורה החדש

בעלי התפקידים
המרכזיים המלווים
את המתמחה
והמורה החדש

באגף כוח
אדם

מטה האגף
היחידות
המחוזיות

אגף
התמחות
וכניסה
להוראה

הנהלת האגף
וחברי ענף
ההתמחות

במחוז

מפקח רפרנט
מפקח
כולל/מקצועי
מדריכה
מחוזית

במוסד
החינוכי

מנהל
מפקחת גן
ילדים
חונך/מלווה
עמיתים ואנשי
צוות

במוסד
המכשיר

ראש יחידת
שלב הכניסה,
רכזי ההתמחות
והכניסה
להוראה,
מכשירי חונכים
ומנחי סדנאות

מציאת עבודה

<https://www.youtube.com/watch?v=K7ErO9zhVCk> ○

סרטון על פרס

○ אתר חיפוש עבודה במשרד החינוך

<https://jobs.education.gov.il/>

○ קורות חיים והכנה לראיון

<http://cms.education.gov.il/EducationCMS/Units/Staj/Mitmahim/MistabtimLavoda/reayon.htm>

לאחר מציאת עבודה הרשמה בטכניון לסדנת התמחות הרשמה במשרד כמורה מתמחה

אתר הפקולטה לגבי תדריך הרשמה לסדנה ובאתר המקוון של
משרד החינוך למורים מתמחים

<http://edu.technion.ac.il/userfiles/stage/Zmanim.pdf>

תהליכים בשנת ההתמחות

התנסות

תמיכה

הערכה

מיהו מתמחה?

- עובד בשכר, בתנאי אמת, בהיקף של $1/3$ משרה לפחות, במשך שנה, (לא פחות משישה חודשים באותה השנה).
- באופן חדש 8 ש"ש פרונטליות 1 שהיה ו-3 פרטני סה"כ 12
- בעוז לתמורה 8 ש"ש פרונטליות 3 תומכות למידה ו-2 פרטני סה"כ 13
- מועסק בשכבת הגיל ובתחום הדעת שלמד המתמחה.
- משתתף בקביעות בסדנת התמחות באחד ממוסדות ההכשרה.
- נפגש בקביעות, כל שבוע עם מורה חונך.
- מוערך בהערכה מקצועית על ידי הצוות במוסד הקולט.

התנאים הנדרשים להתמחות:

- ההוראה היא בהיקף של 1/3 משרה לפחות בשנת לימודים שלמה. לפי תנאי אופק חדש ועוז לתמורה
- המשרה חייבת להיות בשכר.
- היקף המשרה הוא מינימום חצי שנה ומקסימום שנה. מספטמבר עד סוף שנת הלימודים במסגרת החינוכית.
- ישנה אפשרות לעבוד שתי תקופות של שלושה חודשים כל אחת, במהלך השנה.

התנאים הנדרשים להתמחות:

- ההוראה היא במסגרת בה יש פקוח של משרד החינוך.
- המתמחה ישתלב כחלק מצוות המורים.
- ההוראה תהיה עבודת הוראה עצמאית. ההוראה תהיה לקבוצת לומדים קבועה.

מסגרת ההתמחות

○ ניתן לעשות את ההתמחות בהוראה בכל שנה שהיא שנת עבודתכם הראשונה בהוראה.

○ מכאן, שאין הגבלת זמן למועד

תחילת ההתמחות.

○ ניתן להתחילה בכל שנה לאחר תום לימודי ההכשרה להוראה.

○ סטאז' יחשב רק בבתי ספר בפיקוח משרד החינוך ולתלמידים עד גיל 18. לימודי מבוגרים אינם דורשים סטאז'.

הקשיים עמם מתמודד המתמחה

קשיים באינטראקציות עם תלמידים – ניהול כיתה, בעיות משמעת ובעיות התנהגות אחרות של ילדים, הקניית הרגלי עבודה, פיתוח מוטיבציה ללמידה, תפיסת הכיתה כקבוצה חברתית (זילברשטרום, 2011, Hobson, 2007, Feiman-Nemser, 2003).

קשיים דידקטיים – קשיים מתודיים של שליטה בתחום הידע, שילוב שיטות הוראה שונות, תכנון תכני ההוראה, הוראה בכיתה הטרוגנית, שלוב ידע טכנולוגי ואמצעי עזר, ניהול שגרות של כיתה והרגלי למידה (שץ-אופנהיימר וזילברשטרום, 2009, Sunddip-Panesar, 2010).

קשיי הסתגלות למערכת החינוכית - מתמקדים ביחסיים של המתמחה עם גורמים השונים בסביבתו החינוכית (כמנהל, מורים עמיתים, מורים בצוות המקצועי, גורמים מקצועיים נוספים בביה"ס) ובצורך ההשתייכות של המתמחה. הם צריכים הבין את הפוליטיקה הבית ספרית והתרבות ולגבש לעצמם "ארגז כלים" להתמודדות עם הקשיים (פישמן ש. 2005, פרידמן, 2005, נאסר-אבו אלהיג'א פ. פרסקו ב. ורייכנברג, 2011; פריצקר וחן, 2010).

קשיים בהבניית הזהות המקצועית - תחושות של אי נחת, תסכול, חוסר אונים ובדידות. התלבטות לגבי הנכונות שבבחירת המקצוע, פער בין הרצוי למצוי ולעיתים שברו של החלום, עומס וקשיים בניהול זמן (שץ-אופנהיימר חילברשטרום, 2009, Orland-Barak & Maskit, 2011).

תהליכים בשנת ההתמחות

קליטה תומכת
בשלב הכניסה
למקצוע

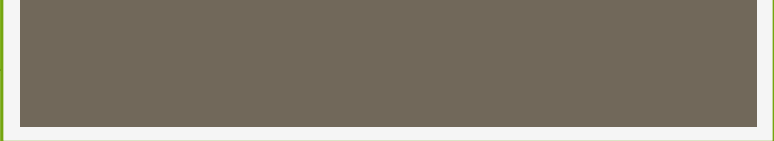
סדנת
תמיכה

ליווי
של חונך

מהי חונכות ומיהו חונך ?

החונכות היא החוליה המרכזית במערך ההתמחות בהוראה. החונך הוא הגורם האנושי והעיקרי המסייע למתמחה לטפח את זהותו בהיבט האישי ובהיבט המקצועי בשלב היקלטותו במערכת החינוך.

במעבר ממורה למורה חונך חשובה הכשרה. העמקת התפיסה המקצועית של תפקיד החונכות מתרחשת באמצעות לימודי הכשרה מתאימים בקורסים להכשרת חונכים המתקיימים במכללות ובאוניברסיטאות.

תפקידי החונך

צפייה
בשיעורים
והדגמה

השתתפות
בוועדת
הערכה
מסכמת

הערכה
מעצבת
מקצועית
ותומכת

קשר אישי
ומקצועי

מפגשים
שבועיים
קבועים

השתתפות
בקורס
חונכות

סדנת הסטאז'

- מטרות הסדנה הן: תמיכה בתהליכים אישיים בהם מתנסים המתמחים בהוראה.
- תמיכה בהתפתחות הפרופסיונלית במקצוע ההוראה בכלל ובתחום ההוראה בפרט, תוך קישור בין התיאוריה למעשה ההוראה.
- הסדנה נערכת אחת לשבועיים, כוללת 60 ש' המוכרים לגמול השתלמות
- המפגשים נערכים חלקם בקבוצה הטרוגנית של כלל המתמחים וחלקם בקבוצות על-פי חוגי הלימוד.
- המפגשים כוללים נושאים כגון, כניסה לתפקיד, עבודה עם צוות בית-הספר, מורים עמיתים, תלמידים והורים, זכויות המורים ועוד.
- הפגישות מועברות על-ידי מרכזת/מנחה סדנת הסטאז' ומרצים אורחים.

תהליכים בשנת ההתמחות

הערכה

2 צפיות חונך
במחצית שניה
וצפיות מנהל

הערכה מסכמת
של החונך
והמנהל

2 צפיות חונך
במחצית
ראשונה

משוב אמצע של
החונך והמנהל

**רשיון
לעסוק
בהוראה**

**הערכה
מסכמת**

**תהליך לקראת
קביעות
במערכת**

**חונכות
ותמיכה**

עו"ה חדשים

**הכשרה
(תעודת הוראה
ותואר אקדמי)**

**שיבוץ
כמתמחה**

**הוראה
בשנת
ההתמחות**

עם סיום תהליך ההתמחות...

**השנה הראשונה
של אחר ההתמחות**

מטרות תהליך הליווי והפיתוח המקצועי של מורים חדשים בשלב הכניסה למקצוע ההוראה:

- "יציאה" משלב ההישרדות כפרט בעל מקצוע
- השתלבות אפקטיבית בצוות הבית ספרי
- שימוש במיומנויות רפלקטיביות ככלי להתפתחות מקצועית
- בשלות ופניות להתפתחות מקצועית ולהעמקה בתחומי תוכן והוראה

בהתאם למדיניות משרד החינוך בשנה"ל תשס"ט, מורים חדשים בשנה הראשונה יהיו שותפים לתהליך פיתוח מקצועי, הכולל:

➤ סדנה לפיתוח מקצועי (בהיקף של 40 ש')
מתקיימת במכללה לחינוך או באוניברסיטה

➤ ליווי אישי (בהיקף של 20 ש')
מתקיים כליווי אישי על ידי מורה מלווה

➤ כמו-כן, מורה שקיבל "הארכת ניסיון" בכלי
להערכת עו"ה, יקבל 20 ש' ליווי.

מאפייני הליווי והפיתוח המקצועי בשלב הכניסה להוראה

חיזוק המורה כבעל פרופסיה – גיבוש הזהות
המקצועית כמורה

שיח על קונפליקטים והתמודדויות יומיומיות של
המורה – בכיתה ובביה"ס

התייחסות למציאות היומיומית תוך שימוש
בתובנות ובמודלים תיאורטיים

האחריות להובלת התהליך הוא של המכללות
האקדמיות לחינוך והאוניברסיטאות.

השותפים לפיתוח המקצועי בשלב זה:

- ✓ מפקחי המחוזות, המפקחים הכוללים והמפקחים המקצועיים
- ✓ בתי הספר הקולטים את המורה החדש והמנהלים בראשם.

מסלול מובנה של ליווי פדגוגי והערכה
מקצועית מאפשר השתלבות טובה במערכת,
עיצוב זהות מקצועית, הבניית מחויבות
למקצועי ומניעת נשירתם של עובדי הוראה
איכותיים

(מתוך: חחר מנכ"ל תש"ע/9 ב')

איך נדע?
את מי נשאל?
למי נפנה?
אני חושש/ת...

Internet Explorer browser window displaying the website **האגף התמחות וכניסה להוראה** (Specialization and Admission to Teaching).

URL: <http://cms.education.gov.il/EducationCMS/UNT/S/te>

האגף התמחות וכניסה להוראה

ינהל עובדי הוראה

בית ישראל משרד החינוך

Help Tools Favorites View Edit File

...Page ...

חשוב קהילות Google ...BranBashers Daily Mono ...OutU אסתור פורסטון - OutU

הכשרת עו"ה | **פיתוח מקצועי לעו"ה** | **כוח אדם בהוראה** | **הערכת עובדי הוראה**

אנשים ובני אגפים

קליטה פיננסית

- תפקידי המנהל והמפקחת
- תפקידי המחקר והמלווה
- הכשרת חונכים ומלווים
- מנחי סדנאות ותמחות בולגריה

עובדי הוראה חדשים

קורסים למונים חדשים

- קורסים לגנות חדשות
- ליני אישי
- אתרים לשירות עובדי הוראה

מאמרים בולגריה

לציאת התמחות

- מסגרות מאושרות
- תנאים שנת התמחות
- על כל שאלה תשובה
- סיפורי מתמחים בהוראה

על סדר היום

- פרס הקליטה החסינית תשע"ד
- להיות מורה - איגרת דיגיטלית לתמחים לעובדי הוראה חדשים
- יממה לידה
- איגרת למנהלים לקראת הערכה מסכמת למתמחים בהוראה
- דפי הידע למסדונים לקראת שנת ההתמחות (סאד"ר) באות הלימודים הבאה

סרטוני וידיאו

הפייסבוק שלנו

מחקרים ומאמרים

חכמים לימודיים ופדגוגיים

חברת

הודף

יום בהוראה

י הוראה חדשים

ים

רש ומאמרים

ה לעבודתי

היום

מנעת

תודין

לנו

23:19
24/04/2014

105%

בהצלחה

לכולם!